

Délvidék

Bácskai Naptó
Politikai napilap
Fetelőszerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
a hétfőnap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	
Telefonszám 200.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-
Videkre postán küldve	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-

VESZEDELEM BE

a bácskai gazdálkodás.

A gazdatársadalom körében a legnagyobb nyugtalan-sággal látják, hogy az a munkaerő, amelyet az orosz foglyok jelentenek eddig, már nem sokáig állhat a bácskai mezőgazdaság rendelkezésére.

A mezei munkát eddig öregek, gyermekek, asszonyok s főleg orosz foglyok végezték el. Az orosz foglyok nem csak olesó, hanem nagyrészen jó munkaerőnek is bizonyultak. A buzatermő orosz róna fia hamar megtalálta helyét a magyar alföldön is. Orosz foglyok szökése, munkabeszűntetése azonban előfordult itt is, ott is, de nagyjában és egészében elvégezték munkájukat a derék muzsikok.

Azóta azonban, amióta az orosz béke létrejött s a mi foglyaink tömegesen érkeztek haza Oroszországból, az itt élő oroszok munkássága, sérénysége alaposan alább hagyott. Az oroszoknak is honvágyuk van, haza akarnak menni. Alig akad kivételképpen egy néhány, aki hajlandó bevárni, míg a fogolytranszportok innen is utnak indulnak Oroszország felé. Az orosz foglyok között olyan hírek vannak elterjedve, hogy náluk is „szaboda” szabadság van, csak az dolgozik, aki akar. Aki nem akar dolgozni, az bejőhet a hadifogoly elosztást intéző gazdasági hivatalba, itt megkapja az obsitját s hazamehet Oroszországba.

Természetes, hogy erre a hírre még a legtürelmesebbek is ott hagyják a tanyát s bejönnek a városba, a szabadságlevélért. Itt ugyan értesülnek róla, hogy becsapták őket, még nem lehet hazautazni, de a legtöbbször munkakedve meg van már bénítva s ha nem engedik el, akkor szökik.

Olyanok is akadnak, akikre nem hat nemesítőleg az, hogy vele most már nem

mint fogolylyal, hanem mint szabad emberrel bánnak s most már fizetést kap a munkájáért. Ezek, minthogy az ellátásuk ugy is megvan, nem dolgoznak.

A munkaerőnek ez a hiánya a legnagyobb veszedelem a bácskai mezőgazdaságra s így az egész ország közéletmezésére.

Az természetes s azzal számot kell vetni, hogy az orosz foglyok hazavágyódnak.

A király Wekerlét bizta meg kormányalakítással.

B u d a p e s t, május 4. Wekerle Sándor miniszterelnök ismét tárgyalt Szurmay és Apponyi miniszterekkel. A jelek azt mutatják, hogy Apponyi és Tóth János is részt vesz a kormányalakításban és az esetben, ha Tóth János nem lépne be a kormányba, úgy a belügyminiszteri tárcát Wekerle fogja átvenni. Bethlen gróf miniszterségét úgy látszik végleg elejtették. A választójognak még Tiszánál is hevesebb ellenfele egy választójogos kormányban aligha foglalhatna helyet.

Az új kormány bemutatkozása.

B u d a p e s t, május 4. Az új kormány kinevezése most már pár nap alatt megtörténik. Hír szerint Wekerle nem csupán a választójoggal, hanem nemzeti követelésekkel jön kormányprogramjában és mindkét kérdésben felhatalmazást kapott a házfelosztásra is. Az új kormány valószínűleg a jövő hét első napjaiban fog bemutatkozni a képviselőházban.

Burián nem marad pénzügyminiszter.

B é c s, május 4. Jól informált politikai körökben biztosra veszik, hogy a király Buriánt legközelebb felmenti a közös pénzügyminiszteri teendőktől, hogy állandó külügyminiszteri jellegét ezzel is dokumentálja. Utódja — hír szerint — Körber Ernő lesz, akit őfelsége hosszabb kihallgatáson fogadott.

Az olasz kamara nyíltan támogatja a béketörekvést.

B e r l i n, május 4. Az olasz kamarában mélyreható hangulatváltozás állott be. Ezt még a nacionalista lapok sem tudják letagadni és például a Cor iere della Sera azt írja, hogy a kamara, mely régebben a szocialisták kivételével teljesen háboru-párti volt, ma már nagytöbbségében a háboru ellen foglal állást és hevesen ellenez minden háborus törekvést. A kamara nyíltan támogat minden olyan törekvést, amely a béke érdekében történik.

Csodaágyuk az angol

tengerpart ellen.

R o t t e r d a m, május 4. A Vaaderland jelenti, hogy a németeknek három óriási ágyujok van, amelyek közül kettőt az angol tengerpart bombázására állítottak be.

Háromszázezer orosz kap

amnesztiát Marx emlékére.

P á r i s, május 3. Marx születésének századik évfordulója alkalmából Lenin általános amnesztiát ad, amely a politikai okokból elítélteknek kegyelmet hoz. Lenin dekrétuma több mint háromszázezer embernek adja vissza szabadságát.

Újabb előrenyomulás

Ukrániában.

Német hivatalos jelentés.

Nyugati haretér: A tü-zérségi harc a harc a harc-vonalak egyes szakaszain feléledt. Erős tüzhatás után Viller-Bretonneuxtól délre és az Avre nyugati partján ellenséges részlettámadások következtek. Ellentámadásunk alkalmával foglyokat ejtettünk. A gyalogság egyébként felderítésekre szoritkozott.

A lotharingiai arcvonalon az ellenség élénk tevékenysége tovább tart.

Kelet. Ukrania: A Jekaterinoszláv—karkovi vonalról bevonultuk a Donec területre. Az Azovi tenger mellett megszálltuk Taganrogot.

Ludendrff, első főszállásmester.

— Arabevitel Romániába. Bukaresti jelentés szerint a katonai kormányzóság intézkedéseket tesz, hogy a Németországból, Magyarországból és Ausztriából való áru-behozatal útját egyengesse. E vég-ből Bukarestben három osztályt, szervezett, német osztályt, a romániai bevitt előkészítő magyar királyi titkárságot és hasonlóan osztrák titkárságot.

Kiknek nem kell a keresztény sajtó?

Sokan azon aggódnak, hogy ha sikerül is a legjobb keresztény lapot megteremtteni, ez sokaknak mégsem fog kelleni s nemcsak a kereszténység esküdt ellenségei tognak mindent elkövetni, hogy terjedését megakadályozzák, hanem törekvéseikben hű támogatókra fognak találni azokban a keresztényekben, akiknek már csak a romlott szellemi táplálékban van örömük, akiknek csak az a léha, botrányt és perverzítást lehélő olvasmány kell, amelyhez a zsidó sajtó szoktatta izlésüket.

Hát ez jó részben bizony igaz. Eszünkbe jut itt az agg Ezópusnak egyik találóan jellemző me- séje.

Vendégséget csapott az állatok királya, az oroszán és meghitta rá az összes állatokat. Szétküldte fűrgé futárát, a gyorslábu nyulat, hogy vigye szét a meghívást az oroszán lakomájára az erdő és mező minden négylábu polgárának. Repült, rohant a nyul s meghitta az állatokat sorba s azok szép illemtudóan meg is köszönték a meghívást, hogy igenis, el fognak jönni valamennyien. Végre egy pocsolya kellő közepében az iszapos sárban, piszokban fetrengve meglátta a nyul a sörték bájos fejedelmét, a disznót. Haptákba vágta magát, kipödörte a bajuszát s elbadta mondókáját. A sertés vidám, kedélyes rőfögéssel felelt, de nem mozdult. — „Eljősz-e hát, uram sertés?” kérdezte a nyul szerényen. „Vagy mit felelnek uramnak nevedben?” A sertés aggódalmasan mosolygott s vakarni kezdte a füleit. — „Van valami aggodalmad?” kérdezte a nyul. A sertés gondolkodott s végre halkán, röstelkedve, de őszintén így szólt: — Mondj meg uradnak, hogy eljőnnék én is szívesen, de vajjon... lesz-e ott is pocsolya? Mert ha nem, akkor... nagyon sajnálom... de...

Sok ilyen izlésű ember is van a mai újságolvasók között. Eljönne ő szívesen a keresztény magyar sajtó nyújtotta szellemi lakomára, de a gytomra hozzászólt már a moslékhoz s a rossz sajtó ban szokásos csalókékekhez, azok nélkül nem tud ellenni. Jönne, jönne, de azt kérdi: lesz-e itt is pocsolya? Hát az itt persze hogy nem lesz. S azért ő inkább elmarad.

De hála Istennek, nem mindenki ilyen. — Nem mindenkinek romlott el az izlése végleg. Vannak, akik tiszta, egészséges kosztot keresnek, mely tápláló is legyen, izesen is legyen szervirozva. Ezekre számít a keresztény sajtó s ezek, hisszük, meg fogják találni benne azt, amit keresnek.

Valódi amerikai

fogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platínából, valamint arany- és platínafogak, koronák és hidak, ugyszintén szájpádás nélküli fogak. Fogtűzés teljesen érséztelenítve és fogtömések (plombálások.)

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus. Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 58.

A szabadkai kutak és az egészségügy.

Kényszerűségből, immár ki tudja hányadszor, szomorúan kell megállapítanunk, hogy a városi székhez diestelt férfiai alig-alig tesznek valamit a komoly munka érdekében. — Csak nemrégiben is olvashattuk az újságokból, hogy az urak gyüleseztek és ott közalapotaink megjavítására a legtü- neményesebb határozatokat hozták. Így például a vízvezeték-üggyel kapcsolatosan.

Határoztak; — de mitsem cselekedtek. Igaz rövid idő mult el azóta. De vajjon a vízvezetékre vár a tisztelt mérnöki hivatal, hogy tétlenül nézi ártózikutaink pusztulását? Kényszerűségből gondolkozunk így, amikor látjuk, hogy kutaink a legelhanyagoltabb állapotban vannak.

A szent-György templomnál he- tek óta nem folyik a víz, — a Magyar utcában a Czigler boltos- sal szemben levő kútszintén hasz- navehetetlen, — a szerb templom kutja is rossz. A kevészámu kut miatt, ha egy kut elromlik, a közönség kénytelen a legtávolabb eső városrészből szállítani a vizet.

Ezek az állapotok! — A közön- ség nevében követeljük, tisztelt mérnöki hivatal, javíttassa meg a kutakat. — Még tiszteltebb tör- vényhatósági biz. tag urak, ismét csak a közönség nevében kérjük Önöket, hát Önök nem veszik észre ez ilyen felfordult állapo- tokat?

Gabona rejtegetők a rendőrség előtt.

— Szigorúan büntetik őket. —

(Saját tudósításunk.) Sokan van- nak Szabadkán olyanok, akik hogy a rekvirálás alól kibújjanak főleg- leges gabonakészletüket ide- gen helyeken rejtik el, rendsze- rint ott, ahol már az előbbi na- pokon a rekvirálók bevégeztek munkájukat.

Igy tettek, Gál Adámné Horvát István és Peresz Etel miad a hárman szabadkai lakosok is, de ezalkalommal megjárták, mert az eset a rendőrség tudomására ju- tott és megindult ellenök a bü- nető eljárás.

Tegnap hozott ítéletet ebben az ügyben Brestyánszky tb. főkapitány és a gabona rejtegetők kö- zül Gál Adámnét és Horvát Ist- vánt 200—200 korona, Peresz Etelt pedig, ki a legbuzgóbb volt a rejtegetésben 250 korona pénz- bírságra ítélte.

Felekezeti gyűlölködés Szabadkán.

— Mit remél a nemkeresztény sajtó? —

Nem piszkálgatásból tesszük, hogy rá-rámutatunk a Bácsme- gyei Napló rugdózásaira és áskálódá- saira. A kötelesség visz bennün- ket arra, hogy rámutassunk, meny- nyire ugrál ez a lap és mennyire igyekszik aviatlanul és hivatal- nul föltolakodni a keresztény, vagy a katolikus érdekek meg- mentőjéül.

A multkor már egyszer elkövette azt a tapintatlanságot, hogy a kalocsai érsek személyét belevonja a vitába és hivatkozott az érsek- ségre, mint magas, előkelő egy- házi helyre, ahol helyeselték az a irásait, melyeket a „Délvidék” ki- fogásolt. Akkor ugyan megkapta ő méltó választ onnan, ahová for- dult és bizonyos, hogy azt a le- velet nem teszi ki a kirakatába. Mi erről eddig hallgattunk, de a Bácsme gyei Naplótól nagyon szeretőnk, ha azt a levelet esetleg közölné lapjában, annyival is in- kább, mert hiszen arra hivatkozott, mint olyanra, amely helyesli az ő istenkáromló és jézusgyalázó ír- sát.

Tegnap aztán ugyanez a Bács- megyei Napló megint előrántja a kalocsai érsek személyét, midőn

Aki buzáját a lovakkal eteti meg.

— Poruljárt szabadkai asszony. —

(Saját tudósításunk.) Tegnap tárgyalta la Brestyánszky tb. fő- kapitány Kiss Péter Antalné sza- badkai lakos kihágási ügyét.

Azzal volt ugyanis vádolva, hogy a rekvirálás alkalmával megállá- pított buzafőlöslégét, mintegy 7 métermázsát, a lovaival etette meg.

A vádat az asszony is beismer- te és azzal védekezett, hogy nem volt elegendő takarmánya. A vé- dekezés ezen módját nem lehe- tett figyelembe venni, mert sokan rossz indulatból is elkövetik ezt a minden szempontból büntetendő cselekményt.

Brestyánszky tb. főkapitány az asszonyt egy hónapi elzárásra és 500 korona pénzbírságra ítélte. Ezután az asszonynak aligha lesz kedve arra, hogy az embe- rek számára is kimérve adott buzát a lovakkal etesse meg.

Érdekes különben, hogy a zsi- dók egyenkint maguk is nagyon elítélik a bűnös, megtévelyedett zsidókat. Csak a zsidó újságoknak fáj bórzasztóan, ha a pl. zsidó árdrágítókat kipellengérezik.

Ami pedig a Bm. Naplóból vett iménti idézetet illeti, — melyet elég helytelenül ma reggel a Bács- kai Hírlap is átvett — legyenek meggyőződve, a kalocsai érsek szemét sem lehet bekötni ilyen- fajta cirógatásokkal, mert ő is meg van győződve, hogy egyál- talán nem is létezik felekezeti gyűlölködés Szabadkán. Vagy talán majd meginvitálja érsekünket a Bm. Napló magához, hogy ott fujhasson ránk kigyót-békát?

A bajmoki vasuti karambol.

Tegnap számunkban már írtunk arról, hogy Bajmokon vasuti ka- rambol történt. Ma a következő tudósítást kaptuk a szerencsét- lenségről.

A bajmoki állomáson ott vesz- tegelt egy üres kocsikból álló hosszú tehervonat. A tehervonat- ba beleszaladt a Szabadka felé ro- bogó bródi gyors. Az összeütkö- zés oly heves volt, hogy 9 kocsi összetört. A sinek elgörbültek, a kirepülő vasuti kocsik neki estek a táviró póznáknak, s kidöntötték azokat, aminek következtében a táviró és telefon összeköttetés Szabadka és Zombor között egy időre megszakadt. A karambolnak különben 6 sebesültje is van, mind vasutasok.

A karambol okának megállapí- tására a szabadkai üzletvezetőség vizsgáló bizottságot küldött ki.

Gyermekgyilkos anyja.

Csunya büntényt derített ki Szelecsni János péterrévei csendőr- őrmester a napokban. Ugyanis Tripolszki Sandorné jelentette a csendőrségen, hogy a tanya körül játszó kis gyermekei észrevették, hogy a kutya a gödörbe kapar és valami husfélét vonszol elő a föld alól.

A kis 5 éves Ilonka rémulve jelentette ezt az anyjának, aki kislátva látta, hogy cseszemőhulla az, amin a kutya rágódik. A tanya- levő orosz segítségével elvették a kutyától a hullát és az esetről jelentést tettek a csendőrségen. Szelecszky őrmester rögtön megin- ditotta a nyomozást és csakhamar elő is került a bűnös anya a szál- láson szőigáló Pázmán Rozália cselédleány személyében, aki rövid habozás után bevallotta, hogy a tanyán lévő oroszokkal folytatott viszonyt és a szégyentől mene- külendő újszülött élő gyermekét megfojtotta és a tanya melletti sárza agyag gödörbe azonnal el- ásta.

A csendőrség jelentésére dr. Karácsonyi István az ujvidéki kir. törvényszék ügyésze megje- lent a helyszínén és az orvossal megállapította, hogy a cseszemő erőszakos beavatkozással mult ki. A gyermekgyilkos anyja Pázmán Rozália 28 éves és vadházasságból 2 gyermek anyja már mindent bevallott.

NAPI HIREK.

— Ersekünk Szabadkán. Várady L. Árpád, kalocsai érsek június hó 1-én este Szabadkára érkezik a bérmálás szentségének kiosztására. Az érsek június 2-án a sz. györgyi, 3-án a rókusai, 4-én és ötödikén a Sz. Teréz-templomban bérmál. Ugyancsak 5-én este elutazik Zomborba, hogy ott is bérmáljon.

— Esett az eső! Végre! Sokatig érden beborult az ég és megéredtek az ég csatornái. Kevesen tudják, hogy milyen nagyot segített a tikkadt veteményeken ez a kis eső. Az immár egy hónap óta fújó szél valóságos kiszáritotta a föld nedvességét, úgy, hogy az ideai termést veszély fenyegette. Ez a kis eső többet ért, mint egy nagy győzelem. Valóságos gazdasági győzelem ez a kis eső.

— A városi alkalmazottak ruhasegélye. A szabadkai városi tisztviselők közül többen fordultak hozzánk azzal a kérdéssel, vajjon mit tudunk a városi tisztviselők ezidei ruhasegélyéről. Tudvalevő, hogy tavaly májusban már kiutalták a ruhasegélyt s ez idén a késedelem miatt érhető a tisztviselők izgalma, akiknek egyébként is minden garas késvé érkezik. Ok a szellemi proletárok a leggyalázatosabb módon vannak fizetve és elsősorban megérdemelnék, ha már lépések történtek volna a ruhasegély kiutalása érdekében.

— Kiténtetések. Az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért a bronz vitézségi érmet kapták: Boruzs Mihály huszár és Zabos Máté népf. huszár a 4-es honv. huszár ezredben.

— Hadifogságból hazatért zászlós. Nap-nap után többen és többen érkeznek haza a keserves orosz fogságból. — Fiaink legtöbbször számkivétel volt az életük az oroszok rabigája alatt. Sinkovics Dániel földünk, ki mint a 21. honvéd gyalogezred zászlósa került fogságba, sok szenvedés után most érkezett haza. Még 1915. nov. 2-án került az oroszok kezébe. Fogsága legtöbb idejét Szibériában töltötte, majd Turkesztánba vitték, honnan többet magával, mint egészségügyi csoport hamis iratokkal megszökött. Már elérték a Finn határt, mikor elfogták őket és Szentpétervárra szállították. — Itt aztán rokkantnak minősítették és kieserítették.

— A rokkant katonák földje. Zenta város holdanként 6000 koronáért 12 000 katasztrális hold földjéből 1600 holdat ad el a rokkant katonáknak 5 és 6 holdas parcellákban. A város a földeladásból 10 millió koronát kap, a miből 6 millió tartozását fizeti ki, a többit beruházásra fordítja.

— Kiknél lehet zsirszódát jegyezni? Szabadkán május hó 15-ig a következő kereskedőknél lehet zsirszódát jegyezni: Verner Rudolf (Farkas), Neményi és Társa, Reiter Károly, Rieger Mihály, Petrovics, Ivanics József, Uhr, Kubát, Kléner, Beck, Illgen, Sigmund, Klein Geza, Szilágyi István, Záries Milivoj. A kereskedők minden jelentkezőt tartoznak feljegyezni, még abban az esetben

is, ha már tuljegyzésben vannak. A közönséget figyelmezteti a rendőrség, hogy két kereskedőnél ne jegyeztessen, mert a jegyzéseket ellenőrzik és megeshetik, hogy aki kétszer jegyzett, az egyszer sem kap.

— A szabadkai Nőipariskola előadása a rokkant katonák javára. A Nőipariskola növendékei május hó 4 és 5-én a városi színházban a rokkant katonák javára előadást fognak tartani. Az előadás műsora igen érdekes számokból áll és eziránt nagy az érdeklődés. Az előadás tiszta jövedelme a rokkantak segítésének szép célját szolgálja. A jegyeket Heumann könyvkereskedőnél lehet megvásárolni.

— Szabadka idegenforgalma. A bejelentő hivatal érdekes adatokat bocsátott rendelkezésünkre. Ezek szerint f. évi április hónapban 3760 magyar honost jelentettek be, míg idegenek ebben a hónapban az átutazókkal együttesen 216-an keresték fel Szabadkát. Az előbbi években, így 1916. évben 65 ezer, 1917. évben már csak 46 ezer volt a magyar honos bejelentettek száma és ha tekintetbe vesszük az ideai április havi kimutatás eredményét, könnyen megállapíthatjuk, hogy a folyó évben még kevesebb lesz az idegen forgalom Szabadkán. — Az élelmezés szempontjából ez egyébként csak kívánatos dolog. Most azt tartjuk: egyen mindenki otthon.

— A Szegedi-uti beteglő-istálló és a kiskertesek. A Szegedi uton a foglytábor mellett a szabadkai kiskerteseknek nagyobb telkük van. Nehéz munka ajánl művelik kicsiny földjüket, mely nap-nap után jobban és jobban van veszélyeztetve. Most is, többen fordulnak hozzánk azzal a panasszal, hogy a beteglő istálló lovait legeltető katonák legkevésbé törődnek azzal, hogy a lovak kárt tesznek-e a veteményekben. Félhívjuk az istálló parancsnokság figyelmét erre a szomorú jelenségre és reméljük, hogy rövidesen történik intézkedés ennek a visszás állapotnak a megszüntetésére.

— A dunai katasztrófa a bíróság előtt. Egy esztendővel ezelőtt Tétény mellett a Zrinyi nevű hajó a Viktória gőzessel éjnek idején összetűközt és a Zrinyi hajó egész első része víz alá merült, úgyhogy az alvó utasok közül igen sokan megfuladtak. Az ügyesség indítványa folytán a vizsgálóbíró lefolytatta a vizsgálatot és ennek alapján az ügyösség vádat emelt közveszélyű cselekmény vétésé miatt mind a két hajó kormányosa, fedélzetőrei és még más alkalmazottai ellen is. Ez ügyben a tárgyalást még a nyár folyamán megtartják.

Péntek, szombat, vasárnap
A leggyönyörűbb, magyar film!

A nászda.
Művész történet négy felvonásban.

Lifka moziban
Kedete d. u. fél 6 és este fél 9 kor

— A hazaáruló oláh községi jegyzők büntetése. Fogarasmegye hivatalos lapjának legutolsó száma szerint a következő jegyzők fegyelmi határozattal hivatalvesztésre ítéltettek: Gligore János, Borháth Miklós, Oana Illés, Craeiu Miklós, Borháth Péter, Boér György, Ursz György. Serban Dániel, Folea Máté, Bika János, Pop György, Granca Kelemen, Gábor Sándor, Sandra János, Salamon Leó és Carlan György. A határozat oka, hogy az illetők az ellenséges megszállás ideje alatt az ellenségnek segédkezett nyújtottak és az ellenséggel önként idegen ellenséges területre távoztak, tehát az ellenséghez átpartoltak és hivatali állásukat önként véglegesen elhagyták.

— Nem adnak lisztet a városi üzletben. Kaptuk a következő panaszos levelet. Tisztelt Szerkesztő Ur! Erthetetlen viselkedést tapasztaltam a városi lisztüzlet részéről. Tegnap elküldtem eselédemet lisztért a városi lisztüzletbe, ahonnan azzal tért vissza, hogy nem adtak neki azzal az indoklással, hogy a szerdai lisztjeggyel már elkésett. Ez az eljárás mindenestire érthetetlen. Szerdán maga a közlelmezési ügyosztály tette közvé, hogy zárva lesznek a lisztüzletek, eszerint lehetetlen volt a jegyet aznap beváltani. Egy napi érthető késedelem talán még nem hozza magával a jegy érvénytelenségét. *Egy régi olvasó.*

— Könyvet az Oroszországból hazajövőknek! Köztudomású, hogy az Oroszországból hazatérők hadifoglyaink több hélig tartó egészség és erkölcsi veszteségnek vetettek alá. Elképzelhetni, hogy az a hadifogoly, aki évek hossza során át volt elszakítva hazájától, hozzátartozóitól, mily végtelen türelmetlenséggel tölti el itt az időt. Rövidítsük meg nekik a fáradozásnak ezt a keserves idejét azzal, hogy jó olvasmányokat juttatunk hozzájuk. A hadifogoly éveken keresztül nem látott magyar könyvet. Kérjük azon tisztelt olvasóinkat akik nélkülözhetetlen könyvekkel és egyéb jó olvasmányokkal rendelkeznek, azokat a nemes cél érdekében juttassák a Sajtóhölgybizottság irodájába, Budapest, VIII. Baross-u. 34. szám alá.

— Ne küldjünk élelmiszert a tábori csomagokban. Illetékes helyről közlik, hogy a közönség a sok figyelmeztetés ellenére még most is küld gyorsan romló élelmiszereket a táborba. Minthogy ezeknek a tábori csomagoknak a szállítása és kézbesítése rendszerint hosszabb ideig tart, a bennük levő élelmiszer élvezhetetlen sőt gyakran az egészségre veszélyes állapotban érkezik a címzetthez. A kenyér megpenészedik. Illetékes helyen ismét és nyomatékosan figyelmeztetik a közönséget hogy saját érdekében tartózkodják gyorsan romló élelmiszereknek tábori postai csomagokban való küldésétől.

— Szervezkednek a pincérek. A szabadkai pincérek, hogy sorsukon valamiképpen javítsanak, elhatározták, hogy szervezkedni fognak. Tegnap éjjel zárás után nagy számmal összegyűltek a szabadkai Munkás-Otthon helyiségében és ott alakuló gyűlést tartottak. A gyűlésen megalakították a pincérek szabadkai szakszervezetét.

— A sóska maximális ára. A zöldség- és gyümölcsforgalmat in-

téző bizottság a közlelmezési miniszter jóváhagyásával a sóska legmagasabb árát május 1—15 ig megállapította. És pedig a termelési ár 100 kilogrammonként 30 korona, nagykereskedői ár 100 kilogrammonként 60 korona és a kiskereskedői ár kilogrammonként 80 fillér.

— A tojás új ára. A közlelmezési miniszter a tojás árát, ha eredeti áru, folyó év május hó 5—18-ig 560 K-ban, ha osztályozott, lámpázott áru 600 K-ban, folyó év május 19—31-ig, ha eredeti áru 550 K-ban, ha osztályozott és lámpázott 590 K-ban állapította meg ládánként (1440 drb.) Eszerint egy tojás 38—39 fillérbe kerül.

— Névmagyarosítás. A belügyminiszter Kron Richárd ujvidéki születésű és illetőségű ottani lakos, kereskedő, saját, valamint Magda, János és Murianna, kis-korú gyermekei családi nevének *Krasznai* névre való átváltoztatását megengedte.

— Nem lehet táviratozni Oroszországba a foglyoknak. Hivatalosan közlik: Mivel Oroszországgal a hadifoglyoknak szóló táviratok részére az eddig Svédországon át fennállott ut megakadt és mivel a közvetlen táviratforgalom felvétele iránti tárgyalások még nem voltak befejezhetőek, további intézkedésig Oroszországba hadifoglytáviratokat nem lehet küldeni.

— Mit kapnak a visszatérő hadifoglyok? A hadifogságból visszatérő minden katonai személy részére azon parancsnokságnál a melynél először jelentkezik, egy illetményelőleg folyósítható és pedig önként tovább szolgáló tiszt-helyettesnek 110 K, törzsaltisztnak 110 K, őrmesternek 90 K, szakaszvezetőnek 70 K, tizedesnek 50 K. Egyébb legénységi személynek tekintet nélkül a rendfokozatra ha a hadifogságban: 1 éven túl volt, 30 K; 6 hónapnál tovább — 1 évig volt, 20, K; 6 hónapnál kevesebb ideig volt, 10 K utalványozható ki. Ha a legénység valóságos rendfokozatára, vagy a hadifogság tartamára nézve kételyek volna, úgy a legközelebbi alacsonyabb előleg folyósítandó.

— Dr. Szántó Gabor orvosi rendelőjét Kazinci (Gombkötő)-utca 89. (Heiszler fürdő melletti sarok) helyezte át.

Szerkesztő: **BERKES MÁRK.**
Nyomtatott a kiadótulajdonos, Szerk Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Békésutca 20. szám

KORZÓ MOZI

műsora.

Péntek—szombat—vasárnap
Paylander nagyszerű filmje

Játék a tűzzel

és

Alkoholmentes házaspár.

Vigjáték

Előadások: d. u. 6 este 1/2 9 kor
vasár és ünnennap 1/2 3 4, 6. 1/2, 9

Mozgó-fényképszínház

Korzó mozi műsora:

Péntek — Szombat — vasárnap
Psylander fényes alakítása, a
 művész gyönyörű filmje: **Játék**
 a tüzzel. dráma 4 felv. **Alko-**
holmentes házaspár. A sze-
 zon kitűnő vigjátéka 2 felv.

Mesterdetektív **Stuart Webbs** izgal-
 mas kalandja a **Sárga Ördög**
 5 részben. Bemutatása vasárnap az
Apollóban.

PALICSON
Kiadó

2 szoba butorozva
 konyhával, kamrával,
 esetleg tére is.
 Érdeklődni földmives
 iskolában.

Viszketekséget, sörört,
rüh

a leggyorsabban +mulasztja
 a Dr. **LESCH**-féle eredeti törv.
 védett

„Skaboform
Barnaszir”

Nincs szaga. Nem piszkít. Min-
 dig eredeti peccsés dr. **Flesch-**
 féét kérjük. Probatégely 2-30
 korona. nagy tégely 4 K., csa-
 ládi adag 11 korona
 Szabadka és vidéke részére
 főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia” városi gyógy-
 szertár I. kör Deák-utca. (Kis-
 kápolna mellett.)

Vételnél a **SKABOFORM**
 védjegyre ügyeljünk!

Ásvány kenő
Hengeroltaj
 gépszijpuhító
Zsir
Szilvánaszik.
KAPHATÓ

Kertésznél nagytemplom háta-
 mögött. **Telefon 635. sz.**

ELADÓ

170 Katasztrális hold szántó
 a **valkányi határban**
 vetéssel, fundus intruc-
 tussal, a vasuti állomáshoz
 és órszágúthoz 1 1/2 kiló-
 métere. Közvetítő díjazatik
Tenner János Valkány.

Új és használt
VASHORDÓKAT

vesz bármilyen
 mennyiségben

Mayrovits Imre
 Budapest. VI. Aradi-u. 60.

Több Répaátvevőt

keresek ez őszi idnyre jó díjazás-
 sal. Megbízható egyének ajánlkoz-
 zának az **Ujverbázi Cukorgyár-**
 hoz. **Ujverbász 2.**

Papirspárga

kilogrammonként

10 korona.

Klein Géza cégnél

Szabadka.

Bercsényi-u. 5.

Műtermemben

a legszebb kivitelben készi-
 tek: reprodukciót, nagytáso-
 kat, kisebbítéseket, másola-
 tokat, diapositiveket, retusálást
 és amatőr felvételek kidolgo-
 zását jutányosan.

Sulyok Laura
 fényképész.

(A barátok temploma mellett.)

Eladó
 jókarban levő
butor

I. kör Dezső utca 454. sz.

Veszünk a legmasabb áron
HASZNÁLT TANKÖNYVEKET

regényeket, régi újságpapírt kilóra.
 Amíg raktáron van Vergő-papír-
 ból készült cigarettahüvely 2-ös és
 3-as 7 kor. ezrenként

Családi és tábori levelezésre 100
 papír és 100 boríték 5 kor. Palicsi
 és szabadkai képes levelezőlapok
 darabja 10 fillér.

Művészlapok 10 fill.-től. 20 fill. igen
 nagy választék, viszontelárusítók
 részére papírok, írészerek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írész- és papírkereskedése
 Szabadka, Rudics-utca.
 Telefon 604 sz.

Hirdetmény!

Özv. **Heintz Albertné** és tulaj-
 donos társai tulajdonát képező s az
 ószivácsi határhoz tartozó **Kisszta-**
 pár pusztán fekvő ószivácsi 2164,
 3310, 3178, betébeli mintegy 605
 katasztrális hold területű ingatlano-
 kat **önkéntes árverés útján Ószivá-**
cséban (Kaszinó nagytermében)
 1918 május hó 12-ik napján dél-
 után 1 órakor eladom. Az eladás
 2-10 holdas tagban történik. Fel-
 tételeiről as érdeklődők iródamban
 (Zomborban, Zarándok utca Dél-
 vidéki Közgazdasági Bank épülete)
 úgy szóbelileg mint levélileg érte-
 sítést nyerhetnek s ugyanott meg
 is tekinthetik az árverési feltétele-
 ket, eladási tervezetet és tervraj-
 azokat. A megosztási terv egy pél-
 dánya **Kissztapáron** is betekinthe-
 tő.
Zombor, 1918 április hó 19-én

Dr. Poór Béla
 ügyvéd

MENETREND

Budapestről érk.	délután	1:00
	éjjel	8:01*
		12:24
		4:12
Budapestre ind.	délután	10:15*
	délután	1:57
	éjjel	11:53
		4:47
Zomborból érk.	délután	10:02*
	éjjel	10:11
Zomborra ind.	éjjel	8:14*
		6:28
Ujvidékről érk.	délután	7:46
	délután	1:21
	éjjel	10:58
Ujvidékre ind.	délután	1:44
	éjjel	8:28*
		4:26
Szegedről érk.	délután	12:42
	éjjel	8:06
Szegedre ind.	délután	1:50
	éjjel	12:00
Cservenye—Gombosról	érk.	éjjel 8:57
Cservendha—Gombosra	ind.	éjjel 4:42
Zentáról érk.		1:05
Zentára ind.		4:38
Bajáról érk.	délután	9:02
	éjjel	9:26
Bajára ind.		7:09
		5:05
Bácsalmásról érk.	délután	7:45

*-gal jelzettak gyorsvonatok
 Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

Főzni tudó **bejárónő** azonnali
 belépésre kerestetik.

Nojcsék Géza
 fűszerkereskedőhöz
 Bercsényi és Deák utca sarok.

HORVÁT ORSZÁGOS BANK R.-T. FIÓKJA

SZABADKA.

KÖZPONT: OSIJEK.

Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovac, Novi, Crikvenica.

Befizetett részvénytőke K 20,000,000.

Tartalékalap K 9,000,000

ELFOGAD:

betéteket könyvesköre és fo-
 lyószámokra a legkedvezőbb
 feltételek mellett. A betétekre
 a moratórium rendelkezései
 nem vonatkoznak és azok meg-
 állapod s szerint fizetnek ki.

VESZ ÉS ELAD:

mindenfél értékpapírokat (ál-
 lami címleteket, záogleveleket,
 sorsjegyeket stb.) külföldi ére-
 és papírpénzeket és az összes
 egyéb értékeket mindenkor
 a napi áron.

Átvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat.

FOLYÓSIT:

jellegkölesőnket földbirtokra
 és nagyobb városokban há-
 zakra.

FINANCIROZ

ipari és kereskedelmi vállala-
 tokat, végnz birtokzarcellázá-
 sokat és elfogad ingatlanokra
 vonatkozó kommissionális meg-
 bízásokat.

KIBOCSÁJT:

4 1/2 és 5% (utóbbiak 3% mény-
 nyel) pupuláris birtonságu,
 időmentes mindenfél ovadék
 coljaira alkalmas záoglevele-
 ket.

VÉGZI

legelőyösebb feltételek mellett
 az összes bankügylete-
 ket, ivvábbá bírói és komis-
 sionális megbízásokat.

Főtisztelendő Papság figyelmébe!

A közlő bérnyomdáshoz szükséges
 bérnyomási anyakönyvek és bérny-
 omóidők a legrövidebb idő alatt a

Szent Antal
nyomdában

szerezhetők be